

FOTO: GEERT VERHIEST

Onkruidbestrijding in zomergranen

In wintertarwe kiemen winteronkruiden, in zomertarwe kiemen zomeronkruiden. De onkruidbestrijding is dus niet altijd vergelijkbaar. – GEERT VERHIEST, SANAC FYTO –

• akkerbouw • granen •

Het is al lang geleden dat de uitzaai van tarwe zo een grote spreiding kende. Wie in oktober zaaide, had het meeste geluk. Nadien, in november en december, waren de zaaiomstandigheden niet meer optimaal. Dat vertaalde zich in deels geslaagde percelen die in sommige gevallen moesten gecorrigeerd worden in het vroege voorjaar. Andere graantelers moesten wegens omstandigheden de zaai uitstellen tot het voorjaar.

Deze verschillende zaaidata maken de teelttechniek heel complex: bemesting, onkruidbestrijding, groei regulatie en ziektebestrijding van wintertarwe loopt niet gelijk met die van zomergranen. Wat de onkruidbestrijding betreft, is er om te beginnen al een verschillende onkruidflora.

Onkruiden in wintertarwe

In wintertarwe kiemen winteronkruiden. Dit zijn onkruiden die kiemen in het

najaar en tijdens de winter niet doodvriezen. Deze onkruidflora is bij iedere graanteler goed gekend: duist, windhalm, straatgras, kamille, muur, ereprijs, dovenetel en kleeftkruid. Onkruiden zoals melganzenvoet en bingelkruid zijn niet wintervast en verdwijnen na een eerste nachtvorst. Deze en vele andere onkruiden zijn dus niet winterhard. In het zeer vroege voorjaar daarentegen kiemen er in wintertarwe wel enkele onkruiden die dus ook meer en meer deel uitmaken van de flora: klein kruiskruid, varkensgras en hondspetersele. In *Landbouw & Techniek 6* werd uitgebreid ingegaan op hun bestrijding.

Onkruiden in zomertarwe

In zomergranen kiemen zomeronkruiden. Als de grond in het voorjaar bewerkt wordt, dan wekt men een hele andere reeks onkruiden. Deze onkruiden zijn de hoofdrolspelers in bieten, aardappelen en alle overige gewassen die pas in het

voorjaar het levenslicht zien. Onkruiden waarmee we zeker in zomergranen moeten rekening houden zijn melganzevoet, zwarte nachtschade, zwaluwtong, perzikkruid, varkensgras en uiteraard enkele klassiekers zoals kamille, muur, ereprijs, dovenetel en kleefkruid. De onkruidgrassen vormen een minder groot gevaar, al kan duist op sommige percelen wel nog lastig worden. Ook met straatgras moeten we vooral in Vlaanderen vaak nog rekening houden.

Onkruiden in wisseltarwe

In wisseltarwe kiemen winter- en zomeronkruiden. Wie in januari of begin februari granen zaaid, krijgt nadien te maken met een zeer gevarieerde onkruidflora. Het gaat zowel om winter- als om zomeronkruiden. Toch mogen we deze situatie niet dramatiseren, want door de lage temperatuur in het voorjaar groeien ze niet snel en kan de graanteler zonder een hoge kost deze flora wel gemakkelijk en betaalbaar bestrijden. Wel eerst inventariseren en nadien een combinatie kiezen in functie van de aanwezige flora. In principe mogen alle winterherbiciden gebruikt worden, want wisseltarwe is eigenlijk een wintertarwe die een mindere behoefte heeft aan een 'koude shock'.

zaaid met zomertarwe. Hou er wel rekening mee dat zomertarwe niet dezelfde weerstand heeft zoals wintertarwe tegenover herbiciden. Matig zeker de gebruikte dosering! Raadpleeg daarvoor best Fytoweb (www.fytoweb.fgov.be). Sommige herbiciden zijn enkel erkend in wintertarwe, andere in wintertarwe en zomertarwe, maar soms spreekt een erkenning alleen maar over tarwe. Voor zomergerst moeten we wel strenger zijn, want zomergerst 'verdraagt' niet alle herbiciden!

Zomertarwe als hoofdgewas

Tegen onkruidgrassen zijn alleen Atlantis, Pacifica, Cossack en Puma s ew toegelaten in de teelt van zomertarwe. Deze middelen mag je gebruiken vanaf uitstoeiing tot het eerteknoopstadium. Atlantis, Pasifica en Cossack bevatten een verschillend gehalte Hussar Ultra, werkzaam tegen straatgras en raaigras. Hou wel rekening met een mogelijke tijdelijke verkleuring van het gewas bij ongunstige omstandigheden. Puma s ew is alleen werkzaam tegen duist, onvoldoende tegen windhalm en heeft geen werking tegen straatgras en raaigras.

De mogelijkheden om breedbladige onkruiden te bestrijden zijn gelukkig veel uitgebreider. Middelen zoals bijvoorbeeld

len veilig. Axial bestrijdt duist, windhalm en raaigras, maar er is geen werking tegen straatgras. Ook tegen de breedbladige onkruiden is het aanbod beperkter dan in zomertarwe.

Hou rekening met de mengmogelijkheden van Axial met andere partners. De menging met metsulfuron-methyl (in Allie, Allie Star, ...) is af te raden om reden van antagonisme. Foxpro D en Verigal D zijn ook af te raden door selectiviteit. Biathlon of Starane Combi zijn wel kandidaat-mengpartners voor Axial. Door de latere zaaidatum van zomergerst is het probleem van onkruidgrassen gelukkig minder uitgesproken en focust men zich beter op de breedbladigen.

Zomergraan als correctie

Wie zomertarwe inzaait in een bestaand perceel wintertarwe moet vooral rekening houden met het stadium van de zomertarwe en wachten tot het 3-4 bladstadium vooraleer te behandelen. Wie wintertarwe met zomergerst wil corrigeren, creëert een zeer complexe situatie. Het aantal mogelijkheden om onkruiden te bestrijden wordt, zoals gezegd, zeer beperkt.

Bladluizen

In zomergranen moet je alert zijn voor

Tabel 1 Werkingsgraad van graanherbiciden tegen breedbladige onkruiden - Sanac Fyto 2011

	Allie	Allie Express	Biathlon	Bofix	Capture	MCPA 75	Primus	Primstar	Starane	Starane Combi	Trevistar	Verigal D
Dosering	30 g	50 g	70 g	4 l	1 l	1,3 à 2 l	100 ml	1 l	1 l	1,5 à 2 l	1 à 1,5 l	2 l
Erkenning ⁴	ZT-ZG	ZT-ZG	ZT-ZG	ZT-ZG	ZT-ZG	T-G	T-G	T-G	ZT-ZG	ZT-ZG	T-G	ZT-ZG
In menging	Ja ¹	Opgelet ³	Ja	Opgelet ³	Ja	Ja ²	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Opgelet ³
Dovenetel	GG	GG	GG	MR	GG		MR	MR	MR	G	G	GG
Duivekervel	MR	GG	G	MG	G	R	MR	MG	MG	G	G	G
Ereprijs	R	GG	G	R	GG	R	R	R	MR	MR	MR	GG
Herderstasje	GG	GG	GG	MG	G	G	GG	GG	R	MR	GG	G
Herik	GG	GG	GG	MG	G	G	GG	GG	R	MR	GG	G
Hondspeterselie	GG	GG	GG	G	MR	R	GG	G	R	G	GG	MR
Kamille	GG	GG	GG	G	G	R	GG	G	R	GG	GG	R
Kleefkruid	R	G	G	GG	G	R	GG	GG	GG	GG	GG	G
Klein kruiskruid	GG	GG	GG	G	G	R	GG	G	R	G	GG	R
Melganzevoet	MR	G	G	GG	G	GG	MR	MG	MR	MG	G	MG
Muur	GG	GG	GG	GG	G	R	GG	GG	GG	GG	GG	G
Perzikkruid	G	GG	G	GG	G	MR	MG	G	G	G	GG	G
Zwaluwtong	G	GG	G	GG	G	MR	MG	G	G	G	GG	G
Zwarte nachtschade	G	GG	G	G	G	MR	G	G	G	G	GG	G
Varkensgras	G	GG	G	G	G	MR	G	G	G	G	G	G

G = gevoelig, MG = matig gevoelig, GG = zeer gevoelig, MR = matig resistent, R = resistent

¹ Lijft niet met Axial

² Niet met Atlantis, Pacifica, Cossack.

³ Opgelet = raadpleeg je fytohandelaar

⁴ ZT = zomertarwe, ZG = zomergerst, T = tarwe (algemeen), G = gerst (algemeen)

Herbiciden en teeltregistratie?

Momenteel is er grote verwarring over het gebruik van herbiciden in wisseltarwe (lees: wintertarwe) en zomertarwe. Welke middelen zijn selectief en welke middelen zijn toegelaten?

We moeten echter praktisch blijven. Gaat het over een hoofdgewas of is er in het perceel plaatselijk gecorrigeerd inge-

Verigal D, Foxpro D, Allie Express en MCPA zijn interessante mengpartners, maar niet voor Atlantis, Pasifica, Cossack en Puma s ew.

Zomergerst als hoofdgewas

In zomergerst daarentegen zijn de mogelijkheden om grassen te bestrijden zeer beperkt. Op Axial na, zijn er geen midde-

bladluizen, vooral wanneer er op een buurtperceel vergeelde opslagplanten van wintergerst voorkomen. De kans op een virulente bladluispopulatie is zeer groot. Om overdracht van het vergelingsvirus te voorkomen, meng je best een pyrethroïde met de herbiciden. ■